

32 de rînduri pe pagină, cu ornamentație sumară, geometrică, numai la inițiale (vezi fot. 6 și 7).

S-a păstrat legătura veche în lemn și piele, cu motive florale, stilizate, datînd cu aproximație din secolul al XVI-lea.

Cu privire la proveniență, nu se știe decît că a fost dăruit Academiei de Andrei Ghidiu, protopop de Caransebeș (de aici și numele manuscrisului). În descrierea sa P. P. Panaitescu îl consideră de „proveniență necunoscută”, iar în *Istoria literaturii române* se menționează că „Octoihul de la Caransebeș este adus acolo din Moldova”¹. Analizînd trăsăturile lingvistice, paleografice și iluminațiile manuscrisului, am ajuns la concluzia că nu a putut fi scris în Moldova, ci în Țara Românească.

Cuprinsul: partea a doua a unui octoih, cuprinzînd glasurile 5—8, fragmentar (ne referim numai la partea cea mai veche a manuscrisului) și cîntările treimeii pe opt glasuri (f. 156 v—157 v).

Limba prezintă unele trăsături redacționale sud-slave:

— transformarea $y > i$: ТИСАШТЕ (f. 9) și mai ales confuzia grafică a celor două litere: СЪРРЪШЪКЪ (f. 55), ИЖЕ ГЛОУХАГО ОУШЫ ШТРЪЗЫ ХЕ (f. 10);

— confuzia iusurilor: ОУІАЗВНШЖ МА, ИМАЩЕ, ДШЕА И ТЪЛОМЪ (f. 13 v), ЛОЖНШЖ ПОПРАШЖ, ДВНШЖ СА (f. 11), СТР(С)ТНЖЖ БОУРАЖ (f. 11 v), ПОАЩНАИЖ// ПОАЩЖЖ (f. 12 v); în cîteva cazuri observăm tendința de denazalizare în ă, manifestată prin confuzia cu ierul mare, de exemplu: ИЖ, КЪСЕМОГЖИ БЕ (f. 9 v), КЪСЕМОГЖИ (f. 10).

Dintre cele cîteva însemnări în limba română, cea mai veche este din timpul lui Vasile Lupu, datată la 1641, scrisă pe marginea de jos a filelor 55—59, aproape ilizibilă în prezent. Textul este următorul: „Aceal Anghel est mîntuitor de suflet, l-au dat Dumitrașco de la biserica din Botoșani, unde este hramul sfîntului mare mucenic Gheorghe, pentru sufletul său și al părinților lui, în zilele binecinstitorului și de Hristos iubitorului Io Vasile Voevod, în anul 7149”.

La f. 148 este o însemnare, tot din secolul al XVII-lea, scrisă de altă mînă: „Voevod cu mila lui Dumnezeu”.

Pe fila 1, care inițial fusese albă, s-a făcut în secolul al XVIII-lea următoarea însemnare: „Aceasta pomana [...] Releni, Barbu, Bata [...] ona și muerii Aleni, [fe]ciori Nicori, Danilo [...] Ionu, Todoru, Todoru (sic!), Maruța, Anuța, Anna și copiii, aceala față Gaftea, a lui Baba, acea [...] pomanu care [es] tu la sfînta beserică [...]brea”².

8. *Evangheliarul de la Putna*, sec. XIII—XIV, Mănăstirea Putna, cota 566 (II)³.

A fost publicat de E. Kažužniacki, cu titlul *Evangheliarium Putnanum*, în colecția *Monumenta linguae palaeoslovenicae*, vol. I, Viena-Teschen, 1888.

¹ *Istoria literaturii române*, vol. I, București, Editura Academiei, 1964, p. 241.

² P. P. Panaitescu a descifrat astfel această însemnare: „Aicea la pomăna... Releni, Barbu, Banta... Ona și muerii Aleni... Ciori, Nicori, Denilor... Ion, Todoru, Maruța, Anuța, Anna... pomeanicu care estu la sfînta beserică”.

³ Maria Ana Musicescu, *Muzeul Mănăstirii Putna*, București, 1967, p. 28.